

Sygn. akt II Ca 676/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bogusław Suter (spr.)
Sędziowie:	SSO Grażyna Wołosowicz SSR del. Adam Czech
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsłowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko U. N.

o ustalenie ustania obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 23 kwietnia 2013 r. sygn. akt IV RC 204/13

I. *prostuje oczywistą omyłkę pisarską zawartą w sentencji wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku w ten sposób, iż w miejsce nazwiska powoda (...) wpisuje prawidłowe: (...);*

II. *oddala apelację.*

UZASADNIENIE

Powód M. M. wnosił o ustalenie ustania obowiązku alimentacyjnego wobec pełnoletniej córki U. N. z dniem 30 września 2010 roku. Podnosił, że pozwana jest już osobą dorosłą, ma wyuczony zawód i powinna podejmować pracę zarobkową.

Pozwana U. N. wносиła o oddalenie powództwa wskazując, że mimo ukończenia studiów nadal kontynuuje naukę, nie znalazła pracy i nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku ustalił, że obowiązek alimentacyjny M. M. względem U. N. określony wyrokiem tego Sądu w sprawie IV RC 870/08 na kwotę po 350 złotych miesięcznie ustalił z

dniem 1 października 2012 roku, w pozostałym zakresie powództwo oddalił, a koszty postępowania uznał za uiszczone w całości przez powoda.

Sąd I instancji ustalił, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 26 listopada 2008 roku w sprawie IV RC 870/08 podwyższono alimenty zasądzone na rzecz U. N. od M. M. wyrokiem z dnia 21 czerwca 2008 roku w sprawie IV RC 209/06 z kwoty 300 złotych do kwoty po 350 złotych miesięcznie od dnia 17 października 2008 roku.

Sąd Rejonowy ustalił też, że powód M. M. ma 59 lat. Wspólnie z żoną prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni 6 ha nastawione na hodowlę drobiu w postaci sprzedaży kur niosek. Z tego tytułu osiąga dochody w kwocie około 20.000 złotych rocznie. Choruje na prostatę i nerki. Na jego utrzymaniu pozostaje także córka z drugiego małżeństwa, która obecnie jest na II roku studiów. Powód regularnie płaci na rzecz pozwanej alimenty w kwocie po 350 złotych miesięcznie. Nie utrzymuje on kontaktu z pozwaną.

Z ustaleń Sądu I instancji dotyczących pozwanej U. N. wynika, że ma ona 25 lat. Studiowała na dwóch kierunkach na Politechnice B.. Studia na kierunku elektrotechnika ukończyła w dniu 6 lipca 2012 roku i złożyła egzamin inżynierski. Od dnia 1 marca 2010 roku podjęła także studia na drugim kierunku, ale z dniem 11 marca 2013 roku została skreślona z listy studentów, gdyż nie złożyła w terminie pracy inżynierskiej. Pracę magisterską na drugim kierunku ma zamiar złożyć w czerwcu 2013 roku. W tym czasie pozwana udzielała się w organizacjach studenckich i nie miała czasu na napisanie tej pracy. Od lutego 2013 roku pozwana rozpoczęła także naukę w Akademii (...) na kierunku technik BHP. Przewidywany czas ukończenia nauki przypada na czerwiec 2014 roku. Po zakończeniu pierwszego kierunku studiów w lipcu 2012 roku pozwana otrzymała oferty pracy, ale z nich nie skorzystała, gdyż praca na cały etat kolidowała z nauką na drugim kierunku studiów. W trakcie studiów, w ostatnim semestrze, pozwana otrzymywała stypendium naukowe w wysokości 150 złotych miesięcznie. Ponadto otrzymywała stypendium socjalne oraz wyżywienie w wysokości 300 – 400 złotych miesięcznie. Pozwana mieszka wspólnie z matką, która utrzymuje się z emerytury w wysokości 1.300 złotych miesięcznie. Pozwaną wspomaga finansowo także jej babcia. W latach 2010 i 2011 pozwana uzyskiwała dochody z tytułu pracy dorywczej w wysokości około 5.000 złotych rocznie. Natomiast w 2012 roku uzyskała dochód z tytułu praktyk w wysokości około 860 złotych.

W tych okolicznościach Sąd Rejonowy uznał, że co do zasady powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd I instancji zaznaczył, że w dniu 6 lipca 2012 roku pozwana uzyskała wybrane przez siebie wykształcenie wyższe II stopnia na Politechnice B.. Została zatem należycie przygotowana do podjęcia zawodu oraz pracy zarobkowej. Wprawdzie pozwana dodatkowo podjęła studia na drugim kierunków studiów na Politechnice B., ale sam ten fakt nie uzasadnia pozostawienia obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej, skoro jest ona osobą dorosłą, zdobyła wyższe wykształcenie oraz odpowiednie kwalifikacje i umiejętności do podjęcia pracy zawodowej zgodnie z ukończonym kierunkiem nauki. Sąd I instancji wskazał, że po ukończeniu studiów, nawet przez wiele kolejnych lat, można kontynuować naukę na różnych kursach podnoszących zdobyte kwalifikacje, na studiach podyplomowych, czy też studiach doktoranckich. Pozwana zdobyła jednak wykształcenie i przygotowanie zawodowe i jest w stanie utrzymywać się samodzielnie. Po zakończeniu studiów inżynierskich w lipcu 2012 roku pozwana otrzymała propozycje pracy na cały etat, ale ich nie przyjęła, gdyż kolidowało to z nauką na drugim kierunku studiów, który i tak ostatecznie zaniebdała, bowiem została skreślona z listy studentów. Sąd Rejonowy zauważył przy tym, że powód nie miał żadnego wpływu na decyzję pozwanej o kontynuowaniu przez nią edukacji.

Dalej Sąd I instancji wskazał, że pozwana ukończyła studia I stopnia w dniu 22 lutego 2011 roku, a studia (...) stopnia w dniu 6 lipca 2012 roku uzyskując tytuł inżyniera. Ukończenie przez pozwaną studiów (...) stopnia dało jej możliwości by z dniem 1 października 2012 roku, czyli po okresie wakacyjnym, który pozwana powinna przeznaczyć na poszukiwanie pracy, podjąć pracę w zawodzie wyuczonym i zapewnić środki na swoje utrzymanie własnymi staraniami. Stąd też Sąd Rejonowy przyjął, że obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej ustał z dniem 1 października 2012 roku, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Sąd Rejonowy podkreślił, że nie bez znaczenia jest również trudna sytuacja materialna powoda. Obecnie cała jego rodzina utrzymuje się z 6 ha gospodarstwa, które generuje miesięczny dochód około 1.600 złotych. Powód ma

na utrzymaniu studiującą córkę pochodzącą z obecnego małżeństwa. Sam ma także problemy zdrowotne, cierpi na prostatę i kamień nerkową, przyjmuje w związku z tym leki. W tych okolicznościach powód nie może ponosić finansowych konsekwencji wyboru kierunku rozwoju, jakiego dokonała jego córka.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał art. 138 k.r.o. i art. 133 § 1 i 3 k.r.o.

Powyższy wyrok zaskarżyła apelacją pozwana domagając się ustalenia, że obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej ustał z dniem 1 marca 2013 roku. Podnosiła, że naukę na drugim kierunku studiów podjęła na drugim roku pierwszego kierunku. Na obu kierunkach studiowała w systemie dziennym. Drugi kierunek studiów pozwana zakończyła w lutym 2013 roku, a aktualnie pisze pracę inżynierską. Ukończenie dwóch specjalizacji Automatykacja (...) oraz Elektroenergetyka i Technika Świetlna na Wydziale Elektrycznym zwiększyły szanse pozwanej na rynku pracy. Wskazywała też, że nie przyjęła oferty pracy w lipcu 2012 roku, bowiem chciała dokończyć studia dzienne. Zaznaczyła, że mieszka z matką, która jest osobą schorowaną i która otrzymuje emeryturę zaledwie w kwocie 1.300 złotych miesięcznie, a od babci otrzymuje wsparcie w kwocie 50 złotych miesięcznie, zaś powód uzyskuje dochody z gospodarstwa rolnego i pobiera dotacje unijne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności trzeba wskazać, że w sentencji zaskarżonego wyroku wystąpiła oczywista omyłka pisarska. Powód ma na nazwisko (...), a tymczasem w sentencji zaskarżonego wyroku wpisano (...).

Dlatego też, stosownie do art. 350 § 1 i 3 k.p.c. Sąd Okręgowy sprostował tę oczywistą omyłkę pisarską.

Przechodząc do meritum stwierdzić trzeba, że ustalenia faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe. Ustalenia te Sąd Okręgowy podziela i uznaje za własne, godząc się także z wyprowadzonymi na ich podstawie wnioskami i oceną prawną co do ustania obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej z dniem 1 października 2012 roku.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może doprowadzić nie tylko do zmiany wysokości (podwyższenia lub obniżenia) obowiązku alimentacyjnego, ale i do jego wygaśnięcia. Szczególnym przykładem zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o. jest wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego wobec dziecka wskutek osiągnięcia przezeń zdolności do samodzielnego utrzymywania się, co najczęściej łączy się z możliwością podjęcia pracy zarobkowej (art. 133 § 1 k.r.o.).

Nie budzi wątpliwości, że z momentem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku elektronika i telekomunikacja, a następnie studiów drugiego stopnia na kierunku elektrotechnika i obronienia pracy magisterskiej pozwana osiągnęła zdolność do samodzielnego utrzymania się. Po zakończeniu tych studiów i obronie pracy magisterskiej pozwana, jak sama przyznała, miała oferty pracy. Nieprzyjęcie przez pozwaną ofert pracy z uwagi na to, że zatrudnienie kolidowałoby z nauką na drugim kierunku studiów nie ma znaczenia dla oceny momentu, w którym pozwana osiągnęła zdolność do samodzielnego utrzymania się.

Oczywiście nie sposób odmówić pozwanej prawa do poszerzania swojej wiedzy. Zgodzić się należy także ze skarżącą, że ukończenie drugiego kierunku studiów wzmacnia jej sytuację na rynku pracy i być może ułatwi jej znalezienie lepiej płatnej pracy. Tym niemniej sam fakt kontynuowania przez pozwaną nauki na drugim kierunku studiów nie uzasadnia alimentowania jej przez powoda, skoro już po ukończeniu nauki na pierwszym kierunku studiów pozwana osiągnęła możliwość podjęcia pracy zarobkowej, a jednocześnie pozwana nie konsultowała z powodem decyzji o podjęciu przez nią nauki na drugim kierunku studiów i nie uzyskała jego akceptacji w tym przedmiocie.

Zgodzić się należy także z Sądem I instancji, że skoro pozwana ukończyła studia na pierwszym kierunku i obroniła pracę magisterską w dniu 6 lipca 2012 roku, to okres wakacyjny winna przeznaczyć na poszukiwanie pracy. Tak więc

ustalenie ustania obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej z dniem 1 października 2012 roku było w pełni uzasadnione.

Z tych względów apelacja jako pozbawiona uzasadnionych zarzutów podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c.